

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Cap. CXXXIV. Proxeneta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

currere nec illi contrariatur, ea tunc legis provisionem non facit deficere, & *consil. 335. num. 25.* ubi axioma intelligit, quando legis provisio à Jure communi descendit, non à speciali, vel extraordinario, & *consil. 359. num. 37.* ubi similiter intelligit in casu proviso, non in alio. Modest. *Pistor. illustrum quest. Juris, part. 1. quest. 48. n. 40. cum multis seqq.* ubi pluribus modis limitat, & intelligit. Martinus *Pistor. lib. 1. quest. 47. n. 19. vers. est enim regulare.* Valentin. Franc. *de fidejuss. c. 5. rubr. de effect. fidejuss. num. 345.* Josephus Vela *dissert. 11. num. 111. ubi in vers. ex quibus.* axioma intelligit, cum provisio legis facta est in subsidium, seu defectum provisionis hominis, secus si ex alia radice. [add. & Just. Meier. *in tract. de mulier. hypothec. thes. 117.* ubi ait, quod tum demum provisio hominis tollat provisionem legis, cum lex ipsa provisionem hominis legitimam provisioni legis prætulit, v. c. Cessat hereditas ab intestato, quæ est provisio legis, quamdiu speratur successio testamentaria, quæ est provisio hominis. *l. quamdiu 69. l. in plurimum 70. in princ. l. venter 84. ff. de acquir. hered. l. quamdiu 89. ff. de R. I. l. antequam 8. C. commun. de success. l. 2. C. unde liber.* eodem modo etiam cessat tutela legitima, quamdiu speratur testamentaria. *l. qui sub 11. princ. ff. de testament. tutel. l. tutor. 9. §. 1. ff. de tutel. & rat. distrab.* Ubi autem lex provisionem legis prætulit hominis provisioni, ibi provisio hominis nihil potest contra provisionem legis: ita nemo potest facere, quo minus leges in suo testamento locum habeant, *l. nemo 55. ff. de legat. 1. nec ullus potest sine heredis institutione testamentum facere*, per ea, quæ tradit C. J. A. *lib. 28. tit. 5. thes. 1. in princ.* ac nemo potest tutorem testamenti facere puberi aut emancipato, aut certæ rei, per notata in C. J. A. *lib. 26. tit. 5. §. 6. num. 4. 10. & 11.* & nemo potest facere, ne dolus in contractu præstetur. *l. 23. vers. excepto eo ff. de R. I. & ibi Gothofred. ad verb. ne dolus.* Quod si vero lex hominis provisionem non prætulit provisioni legis, neque hanc illi, tum utraque concurrere posse videtur, Exemplum *l. 3. C. de fidejuss. l. 1. C. de pact. pign. l. 3. ff. de legat. 1. l. lecta 40. ibi proba cum l. 3. ff. de reb. cred.* Sicut etiam limitari potest, ut procedat (1.) in provisione legis singulari: non enim tollit provisio hominis provisionem juris communis; quomodo lex non nisi in casum necessitatis jus singulare inducit, & cessat dispositionis

necessitas, ubi homo prospexit. Jason. *in l. 2. C. de Jure Emphyt. n. 143.* (2.) provisio hominis tum hoc operatur, ubi nec dum nata aut in effectum deducta est provisio legis: Non autem ubi jam in esse deducta est legis provisio. Itaque id facit provisio hominis præveniens, ne provisio legis operetur: sed non facit id provisio hominis subsequens, ut quod antea lex operata est, ab initio irritum reddatur, (sive ad nihilum redigatur, ita accipio Bachov. *lib. 5. de pignor. c. 11. pag. 429.*) unde aliqui regulam hanc ita efferre solent: provisio hominis facit cessare provisionem legis. (3.) procedit regula: si æquè sit plena provisio hominis. vid. Cujac. *20. observ. 26.* ubi tamen injuriam facit interpretibus, qui regulam illam velint esse perpetuam.

CAP. CXXXIII. De Provocatione.

Axioma I.

Provocatus faciliè excusatur. c. gr. is, qui ulciscendi sui causâ defert eum, à quò provocatus est, *l. 2. de Jure Fisci:* quia faciliè ignoscitur ei, qui voluit vindictam sumere de eo, à quò fuerit provocatus, Menoch. *apud Brunnem. ad l. 2. C. de Delat.*

II.

Provocatus non tenetur primum ictum expectare, sed potest adversarium suum ad offensionem se præparantem prævertere, quia (1.) potentia, quæ actui proxima est, censetur esse in ipso actu *l. 1. §. 21. l. 18. §. 2. de acquir. possess.* (2.) terror saltem armorum, præprimis lethaliū, insultatum in vitæ discrimen adducit, (3.) injuriam imminentem propulsare licitum est, (4.) invasus se defendere debet, ne pereat. Theodoric. *Colleg. Crim. Cap. XI. aphor. 5. lit. E. n. 15. seqq.*

CAP. CXXXIV. Proxenetæ.

Axioma I.

Proxenetæ potest tractare, sed non concludere, nisi à partibus habeat mandatum ad concludendum, ut post Jacob. de Arret. trad. Bald. *num. 3. & 4. Angel. in 3. notab. num. 3. Salicet. 2. col. & Castreus. col. fin. in l. multum interest. C. si quis alteri vel sibi. Benevenut. Stracha in tract. de proxen. p. 1. n. 6. & p. 4. vers. seu. §. legitur in singulari. n. 8. Bertazol. 2. consule. decis. consil. 112. num. 7.*

II.

Proxenetæ in causâ, in qua proxenetæ fuit,

(Q) 3

testi-

testificari non potest. Joh. Imola in cap. ex literis. de transact. gloss. in c. 1. verb. civiliter. de testib. in 6. gloss. in cap. dilectorum 10. de testib. cogend. in §. quoniam. Auth. de testib. collat. 7. idque propter affectionem quam dicitur habere ad causam, ut impleatur & firmum sit, quod ipse sua meditatione fieri curavit. Dd. in d. cap. dilectorum. Alex. conf. 13. col. 5. vol. 1. Chassan. conf. 18. cap. 5. num. 11. Corn. consil. 81. col. 2. vers. 3. Vult. lib. 1. Consil. Marp. 15. n. 192.

Limita: nisi utraque pars consentiat. gloss. in §. in his verb. annuementorem. Author. de instrum. cautel. Angel. in §. quoniam Auth. de testib. eamque opinionem esse communem, tradit Ant. Gabr. lib. 1. comm. concl. 43. vid. & Vasq. lib. 2. contr. 33. num. 2. & 3. Menoch. l. arb. judic. 73. lib. 1. n. 29. Port. Imol. in tract. comm. opin. conclus. 21. lib. 1. Joseph. Lud. p. 2. decif. 95.

III.

Proxenetæ in dubio mendax & dolosus præsumitur. Capoll. in l. 1. §. ajunt. n. 27. ff. de edil. edit. Beneven. Strach. in tract. de proxenet. p. 2. num. 4. & p. 3. n. 2. Bertazol. 2. consult. decif. 112. num. 12.

CAP. CXXXV.
Proximitas.

Axioma I.

Proximitas major ex prioritate gradus demonstratur. Tib. Dec. resp. 1. n. 378. vol. 1. per l. 1. §. pertinet autem 1. §. gradatim 10. ff. und. cognat. l. jurisconsultus. 10. in princ. ff. de gradib. §. si plures, Instit. de legit. agnator. success. Goedd. 3. Conf. Marp. 82. n. 124. Et qui gradus proximitatem docet, reliquis erit potior, quia jus potius habet, c. 1. de success. fratr. & grad. succed. cap. 1. de natur. success. feud. Fuly. Pacian. 2. de probat. c. 12. n. 25. 26. & 43. quo vincit & excludit intentionem ejus, qui nullum gradum demonstrat. Decian. d. resp. 1. n. 393. vol. 1. Speculat. de testib. §. penult. in fin. Dec. consil. 13. n. 2. vers. 2. non sufficit. Rosenthal. 7. de feud. concl. 59. n. 19. proximior enim gradu remotiorem excludit in linea collateralis, Nov. 118. c. 3. l. 1. §. proximum 6. cum seq. & §. si quis 8. §. gradatim 10. ff. unde cognat. l. fin. de success. edit. l. 2. §. hæc hereditas 2. §. legitima 4. §. proximum 6. l. 9. ff. de suis & legitim. l. 2. C. qui admitt. ad bon. poss. l. 1. l. 5. l. 7. l. pen. l. ult. Auth. cessante. Auth. post fratres 1. Auth. post fratres 2. C. de legitim. hered. l. 1. l. 2. l. 5. C. commun. de success.

II.

Proximitatis probatio est difficillima, Carpz. Lib. 6. Resp. 36. probanda verò venit ab illo, qui in eâ se fundat. Carpz. Lib. 2. Defin. 333.

CAP. CXXXVI.
Prudentia.

Prudentiæ tuæ ne innitaris, cap. ne innitaris 5. extr. de constitut. sed prudentiæ suæ quisque mo-

dum imponat, Extravag. com. vos. 2. in pr. de heret.

CAP. CXXXVII.
De Publicianâ Actione.

Axioma I.

Quæcunque requisita ad legitimam usucapionem necessaria sunt, illa quoque ad actionem publicianam requiruntur excepto tempore l. 7. §. fin. ff. de publ. in rem act. quia actio Publiciana oritur ex usucapione, quæ licet ficta sit, fictio tamen hæc quoad tempus saltem à Præatore induta, ergo ad reliqua usucapionis requisita non extendenda. Ita igitur iustus titulus, bona fides, traditio, ad hanc actionem requiruntur. vid. Kappen. in usu Pract. Instit. obs. 83. n. 5. 6.

Limita: mala fides superveniens usucapionem excludit Jure Canonico, non vero hanc actionem: nam id, quod in usucapione disposuit Jus Canonicum, perpetuam bonam fidem requirendo, ad publicianam in rem actionem extendendum non est; hæc enim non veri domini jus intervertit, ut usucapio, sed illi, qui bona fide possedit & usucapere cepit, adversus injustum possessorem subvenit. Schneidew. ad §. 4. Instit. de action. n. 56. seqq. Struv. Syntagm. Jur. Civil. Exere. 11. thes. 42.

II.

In quibus casibus à Domino citra traditionem transferri potest dominium, iis casibus à Non-Domino etiam citra traditionem transfertur actio publiciana, Brunnem. ad l. 1. ff. de Publ. in rem act. n. 6.

CAP. CXXXVIII.
Publicum. conf. tit. De
Loco publico.

Axioma I.

Publicum est, quod palam factum esse constat. Joh. Brechæus ad l. palam ff. de V. S. Palam autem factum intelligitur, quod coram pluribus factum est. d. l. 33. ubi Dd. l. 3. ff. de jur. fisco. l. heredes palam 21. ff. qui testam. facere poss. Nec impedit publicum dici à populo quasi coram populo, vel à publicâ populum representante persona factum, l. bona 15. ff. de V. S. Ideoque hoc differentie causa inter palam factum, & publicum factum esse, not. Aleiat. in d. l. 32. in fin. dum ait, quod palam fieri dicatur, quod coram pluribus, puta duobus vel tribus sit: at publice, quod coram populo, d. l. heredes 21. qui test. fac. & l. ult. C. de judic. ordin. Verum etsi hæc propria vocis utriusque vis sit, non tamen una publici significatio est. Id enim & publicum dici, quod multis præsentibus sit, patet ex l. si quis. 2. C. de custod. reor. ubi publicum testimonium vocatur, id quod pluribus præsentibus dicitur, sicut & publicum certamen in l. quia actione 7. §. si in collu-